



De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

Eius humilitas. & comites suas plus exemplo docuisse, quam verbis. Humilitatis fuit tanta tamque subiecta, ut quondam domina plurimorum, ancilla omnium putaretur: nisi quod eo Christi magis esset ancilla, dum domina hominum non puratur. Inculta vestis, vilis ciabus, neglectum caput: ita tamen, ut cum omnia faceret, ostentationem fugeret singulorum, ne reciperet in presenti seculo mercedem suam. Nunc igitur pro breui labore aeterna beatitudine fruitur, excipitur angelorum choris, Abrahæ sinibus confouetur, & cum paupere quondam Lazaro, diuitem purpuratum & non palmatum consulem, sed atratum, stillam digiti minoris cernit inquirere. O quanta rerum mutatio. Ille, quem ante paucos dies dignitatum omnium culmina praecedebant, qui, quasi de subiectis hostibus triumpharet, Capitolinas ascendit arces, quem plausu quodam & tripudio populus Romanus excepit, ad cuius interitum vrbs vniuersa commota est, nunc desolatus & nudus, non in lacteo caeli palatio, ut vxor mentitur infelix, sed in sordentibus tenebris continetur. Haec verò, quam vnus cubiculi secreta vallabant, quae pauper videbatur & tenuis, cuius vita putabatur amentia, Christum sequitur & dicit: Quaecunque audivimus, ita & vidimus in ciuitate Dei nostri, & reliqua. Quapropter moneo, & flens gemensque confessor, ut, dum huius mundi viam currimus, non duabus tunicis, id est, dupli vestiamur fide: non calceamentorum pellibus, mortuis videlicet operibus praegravemur: non diuitiarum nos pera ad terram premat: non virgæ, id est, potentiae secularis quaeramus auxilium: non pariter & Christum velimus habere & seculum: sed pro breuibus & caducis aeterna succedant, & cum quotidie (secundum corpus loquor) praemoriatur, in cæteris non nos perpetuo existimemus, ut possimus esse perpetui.

DE SS. TIMOLAO, DIONYSIO ALIISQVE
SEX MARTYRIBVS, EX HISTOR. ECCLESIAST.

Eusebij lib. 8. cap. 13. interprete Ioanne Christophorsono.

Martij 24.



Sex egregij
adolescētes

Vrbanus
praefectus
prouinciar.

Octo mar-
tyres vno
die iugulan-
tur.

VM gentiles publica inter se festa celebrabant, & confecta agebant spectacula, inter alia, quae magnoperè ipsis in optatis erant ad contemplandum, crebro hominum sermone ferebatur, Christianos qui dudum erant ad bestias damnati, certamen confecturos. Cum verò huius rei fama latius manaret, & apud omnes passim vagaretur, adolescentēs numero sex, quorum vnus genere Ponticus, nomine Timolao: alter ex Tripoli vrbe Phoenicia, qui Dionysius nuncupatus fuit: tertius ecclesiae Dioapolis subdiaconus, qui Romulus dictus est: quartus Pausis, & quintus Alexander, vterque Aegyptius: sextus huius gentilis Alexander ex vrbe Gaza, proprias manus, quod ardentem martyrij cupiditatem significarent, antè colligantes, ad Vrbanum, qui iam bestias ad Christianos dilaniandos emissurus esset, curriculo currunt, seque Christianos liberè confitentur: atque ipsa sua propensione tanquam ad aciem instructa, & ad quodque discrimen admodum parata liquido declararunt eos, qui in vero Dei, omnium rerum fabricatoris cultu gloriantur, violentas immanium ferarum incursiones nequaquam formidaturos. Vnde profectum ipsum Praesidem, tum illos, qui cum eo erant, in repentinam admirationem traducetes, extemplo in carcerem contruduntur.

Non multis diebus post, alij duo fuere in eorum numerum adscripti: vnus, qui acerba & varia tormenta propter fidei suae confessionem, varijs temporibus ostentatam, antea exhausisset, Agapius nomine: alter qui res, ad corporis vsum necessarias, illis martyribus subministrasset, Dionysius appellatus. Omnes isti, octo numero, vno die, nempe vigesimoquarto mensis Dystri, hoc est, ad nonum Calendas Aprilis, in ipsa Caesarea securi percussi obeunt. Per idem tempus duo ex Imperatoribus, quorum alter primum ac summum Imperij gradum, alter secundum post illum obtinebat, ad priuatam quandam vitae rationem se transfulerunt, atque res publica languescere & aegra esse cepit. Paulò post Imperio Romano contra se dissentiente, bellum graue & accerbum inter ipsos Imperatores mutuo excitatur: neque seditio ac tumultus in ea commotus prius sedatus fuit, quam pax aduersum nos in vniuersis orbis partibus, quae Romano paruerè Imperio, firma constitueretur. Nam simul à cilla omnibus instar lucis cuiusdam ex tenebrosa & obscura nocte exorta fuit, communis Imperij Romani status iterum ad

ad stabilitatem, amicitiam & pacem restituitur, mutuaque concordiam, quam à maioribus acceperat, recuperavit.

HISTORIA S. AGAPETI EPISCOPI, AUCTORE SVIDA.

Agapetus Synadorum Episcopus fuit, quem quidem Eusebius Pamphili magnopere commendat, eximiaque per ipsum edita miracula commemorat, montes videlicet, fluuiosque è proprijs sedibus in alias translatos, nec non mortuos ad vitam reuocatos. Ad hæc, quòd Maximinus eum, dum rei militari operam daret, vt Christianum voluit de medio tollere, quippe quòd multos eius præclara facinora demirari intelligeret.

**VITA SANCTISSIMÆ VIRGINIS PARITER ET
VIDUÆ CATHARINÆ, FILIÆ S. BIRGITTÆ, CUIUS
ob diuinas reuelationes est in Christi Ecclesia celeberrimum nomen, auctore quidem
non prorsus certo, sed tamen fideliter conscripta: porro ob vitandam prolixitatem, & nè stylus rudior lectorem eruditum offenderet, per F. Laurentium
Svrium aliquanto comprehensius reddita.**

CAPVT I.

Venerabilis & Deo dilecta Catharina, patre Vlphone viro nobili & matre Birgitta, quam omnis celebrat Ecclesia, in hac lucem edita est. Quæ cum adhuc in cunis versaretur, futuræ sanctitatis eius indicia non obscura diuinitus ostensa sunt. Nam adhibita illi nutrice, eius vbera sugere noluit, lasciuia & vitæ eius turpitudine, vt probabilis est coniectura, absterrita: Porro sanctæ matris suæ & aliarum pudicarum mulierum vbera citra horrorem fugebat, ab incontinentibus foeminis cum lachrymis & vagitu prorsus abhorrens. Postquam autem ablactata est, sancta mater eius tradidit illam religiosè instituendam Abbatissæ Risabergensi, cuius erat spectata vitæ integritas. Accidit interea, vt Abbatissæ nocturnas Deo preces offerente, puellam Catharinam dormientem, malus dæmon, sumpta bouis cornupete specie, è lectulo cornibus excuteret, & semiuiuam prosterneret in pauimentum. Dat illa gemitus miserabiles, & repente accurrens Abbatissæ, semimortuam in suo reponit sinu: apparet illic teterrimus dæmon, & O quam libens, inquit, illam iugulâsem, nisi fuisset à Deo negata facultas. Cum septimum ætatis annum ageret, persuasa à puellis cotaneis, quadam vice cum illis cœpit puparum ludo operam dare. Sed quia ad maiora à Domino parabatur, illam tantillæ ætatis puerilem vanitatem non passus est abire impunitam, nè animum eius tales ineptiæ, vt plerunque solent, dissoluerent. Permisit igitur, vt proxima nocte valdè infestis sentiret dæmones: Videbat enim in somnis multos impuros spiritus in puparum specie ad suum venire cubiculum. Cumque ad eam accessissent, è lectulo extractam atrociter flagellârunt, ita vt toto corpore liuida cerneretur. Mox igitur huiusmodi ludis & vanitatibus longum valere iussis, deinceps se nullis prorsus ludentibus miscuit: immò contra illius ætatis ingenium, quandam præ se morum ferebat maturitatem.

CAP. II.

VBI ad nubiles peruenit annos, voluit pater vt nuberet. Illa, quæ multa in Deum & Christi sanctissimam matrem seruandæ integritatis fiducia niteretur, non recusauit. Nupsit ergò viro nobili Eghardo: sed ita nupsit, vt ipsum quoque sponsum ad nuncupandum Deo castitatis votum, diuina faciente gratia, adduxerit. Ambo igitur suam pudicitiam, interposito iureiurando, Christo consecrârunt, & deinceps in Domino castissimè pariter degentes, sub pompa seculari sancta quadam calliditate hosti pudicitia illuserunt. Nam nè caro insolesceret, cum qua nobis est bellum intestinum, posteaquam sanctis precibus, genuflexionibus & vigilijs nocturnis cubuerant, humi in cubiculo substernebant pannum aliquem, capiti que ceruicalia sin-

gula supponentes, ita separatim cubabant, ne hyeme quidem hunc morem immutantes. Solebat sancta Catharina castissimo coniugi suo crebro referre virtutum exercitia & asperitatem poenitentiae, quae ipsa in sanctissima matre sua Birgitta partim viderat, partim ab alijs didicerat: ut ipsi quoque his sese conformarent. Itaque vigilijs & precibus etiam ieiunia adiungebant, ut in seruitutem caro redigeretur: Christi que amore non modo à vetitis, sed à plerisque etiam licitis abstinebatur escis. Nouerant enim quan-

Abstinētia
effectus.

ta sit abstinentia virtus, quippe quae vitam producat, castitatem tueatur, Deum conciliet, profliget daemones, illustret intellectum, animum confirmet, vitia expugnet, carnem edomet, diuini amoris gratia in hominis pectus inuehat. Felix plane horum coniugium, quod non foeda carnis libido, sed sincera in Christo dilectio conflauerat: & coram Deo quidem instar liliorum suauiter redolebant fragrantia castitatis: porro apud proximos virtutum exemplis & exercitijs & gratia bonae famae & optimae existimationis. Erant vero in eorum familia homines spiritualis vitae rudes, qui apud Carolum Catharinae fratrem, eam superstitionis insimularent. Ille ductus curiositate, clam in eorum cubiculum ingreditur, videtque eos non voluptati deditos, sed laneis ijsque asperis indutos vestibus, spreta lecti mollitiae, humi seiunctim cubare. Id ille moleste ferens, ut solent, qui non sapiunt ea, quae sunt spiritus, tanquam fatuos & supersticiosos eos obiurgauit: nec effecit tamen, ut vllis vel reprehensionibus, vel obreccationibus, vel irrisionibus à continentiae & abstinentiae studijs retraherentur.

Carolus frater
reprehendit S.
Catharinae
institutum.

CAP. III.

Abijcit pō-
sas vestes

SED quia carnis continentia sola non sufficit, nisi etiam animus sit impollutus, & à superbiae foetore alienus: venerabilis Christi ancilla Catharina suae pudicitiae firmum praesidium adhibuit, veram & voluntariam animi summissionem & humilitatem. Coeperat tum illa vestium simplicitas, quae antiquitus in ea regione seruata fuerat, mutari in fastum & pompas, maximè apud nobiles: sed sancta virgo id genus vestes paulatim à se remouit, nec vllis obreccationibus & irrisionibus adduci potuit, ut ab humilitate & prisca patriae consuetudine discederet. Eius autem exemplo permotae multae nobiles, consodales & cognatae eius, vestium pompas & cultum superfluum abiecerunt. In ijs fuit nobilis domina, vxor Caroli, cuius antè mentio habita est: quae licet in initio pertinaciter illi resisteret, at postea in melius vitam commutauit. Cum enim in Chalmarnensi vrbe pariter oraret sancta Catharina & haec fratris eius coniunx in sacello beatissimae Mariae, idque coram illius imagine, paululum ipsa obdormiuit, videbatque diuam Virginem blando vultu Catharinam, se vero toruis oculis iracundè intueri. Itaque multum anxia, cum lachrymis dixit ad matrem Dei: Cur me ita terribiliter respicis Domina mea? Cui illa respondit: Et quare tu non obtemperas consilijs mihi dilectae Catharinae? Si tu eius exemplo & monitis habitum moresque tuos correxeris, ego te quoque blanditer respiciam. Illa ad se reuersa, non inmemor quid vidisset & audiuisset, ilico repudiatis superbis vestium ornamentis, ad sanctae Catharinae exempla se composuit. Id ut vidit maritus eius Carolus, qui tum adhuc torus erat mundo deditus, turbato animo dixit forori suae Catharinae: Non fat erat, ut te nobis monacham exhiberes, nisi meam quoque coniugem tibi adiungeres, & omnibus ridendam propinares? At sancta virgo a quo ferebat animo opprobria & irrisiones: porro se laudari ob rectè facta moleste ferebat, obtestans eos, qui ipsam laudabant, nè id facerent: immo familiares suos, qui secretorum eius erant conscij, & eam pro seruata in matrimonio pudicitia virginali felicem praedicabant, cum lachrymis sapissimè obiurgabat, atque etiam adiurabat, nè aliquid eiusmodi deinceps dicerent.

Non fert se
laudari.

CAP. IIII.

Obitus pa-
tris eius.

NON multum intercessit temporis ab inito coniugio, & pater eius dominus Vlpho Gudmarsson, Nericiae princeps, in senectute bona defunctus, in conobio Aluastra honorificè tumulatus est. Eo mortuo, sancta Birgitta coniunx eius, diuinitus iussa, Romam abiit: cumque sollicita esset pro obtinenda suae peregrinationis fidelis socia, quae eam in negocijs arduis familiariter adiuuaret, à Christo iussa est bono esse animo: ipsum enim curaturum, ut fida potiretur aditricem, quam etiam speciali suae benedictionis gratia esset praeventurus. Itaque cum iam quinquennium ferè praterisset, postquam S. Birgitta è Suedia Romam venerat, incredibili Romam adeundi desiderio ardere coepit Catharina filia eius. Nec latebant Eghardum eius suspiria immensa, causamque rei insolitae ex ea sciscitanti, non reticuit Catharina, quid animo agitarer. Ille vero sciens animi eius constantiam, eam diuinitus perurgere exulti-

existimabat, nec ausus fuit ei se opponere, licet tenerrimè illam diligeret. At nihilominus veritus, nè quid fœminæ tanti decoris & florentis ætatis, putà quæ annos duntaxat haberet decem & octo, in tam longinqua profectioe aduersi accideret, non ilicò assensus est. Victus tandem & illius precibus & animi religione, sumptus in iter necessarios & honestos comites comparat. Iam nihil nisi è patria excessus expectabatur, & ecce Carolus Catharinæ frater ira percitus, minas atroces intentat Eghardo, si permittat forem ipsius ire peregrè. Commodùm tum domo aberat Eghardus, & literæ Caroli in manus Catharinæ venere: quæ suspicata quod erat, literas resignans legit, minasque fratris ad auunculum suum Israëlem virum potentem, multaque in Deum pietate & prudentia insignem retulit. Is iubet eam ob fratris minas non discedere à proposito, dicens se iram illius facilè sedaturum. Addidit verbis humanissimis etiam munera, vt maturius proficisceretur. Mox igitur se dat itineri cum D. Gorstano Thunasson Marstallo Suediæ, & alijs duabus Suediæ nobilibus matronis.

CAP. V.

Mari non sine multa difficultate emensò, per Germaniam iter habuere in Italiam, atque tandem Augusto mense Romam Catharina peruenit. Agebat tum sancta mater eius Bononiæ, quò Christus eam miserat cuiusdam Abbatris & fratrum eius admonendorum causa. Erat cum illa D. Petrus Olauus, pater eius spiritualis, & pauci è familia. Porrò Catharina nesciens quò illa abiisset, ad dies octo anxie quæsuit eam Romæ. Interim D. Petrus Olauus cœpit vrgeri quibusdam intolerabilibus animi stimulis, vt Romam rediret. Assensit, licet inuita S. Birgitta, & ille celerrimè proficiscens, vbi Romam venit, in æde S. Petri Catharinam & comites eius offendit: quam sanè humanissimè salutans, nihil iam dubitabat eius causa se fuisse compulsum ire ad urbem. Sequenti die cum illa & socijs eius profectus est ad matrem, & ab Abbate monasterij pro S. Birgittæ amore, cuius sanctis exhortationibus iam ad meliorem se frugem receperat, honorificè accepti sunt. Post dies paucos hortante matre, Catharina cum suis Romam repetijt, & cum multa deuotione ad stationes & limina sanctorum accessit. Deinde exactis Romæ aliquot septimanis, patriam reuifere constituit: cumque iam ad iter accincta esset, mater ex illa percontata est, vellet ne cum ipsa Romæ manere, & Christi causa labores & aduersa quæque perpeti. Tū illa tota inflammata spiritu, respondit se non modò patriam, cognatos, amicos, diuitias & delicias, sed ipsum quoque Eghardum, queni suo corpore chariorem haberet, pro Christi voluntate & amore libenti animo relicturam. Vbi igitur cōsensit matri, Christus ei reuelauit, ipsam esse fidelem adiutricem, quam ei promississet. Adiecit etiam, se illam multis aucturum gratiæ muneribus. Et certè ab eo tempore, quo se vouit cum matre permanfuram, mirabilis ei à Deo collata est eloquentia, ita vt etiam apud principes & eruditos viros de scripturis diuinis præclare diceret. Atq; ipse etiam Romanus Pontifex Urbanus vj. cum aliquando coram ipso & Cardinalibus verba faceret, vsque ad eum miratus est sapientiam, vt ei familiariter diceret: Reuerà filia, tu bibisti de lacte matris tuæ. Porrò autem non diu post horrere non nihil cœpit insolitum viuendi modum, & mem-
mor libertatis pristina, multum anxia rogauit matrem, vt liceret ipsi redire in Suediam. Sensit sancta mater eius tentatione inimici id fieri, & ad Christum se conuertit, preces ei fundens. Qui ei indicauit obijisse Eghardum, & eam admoneri voluit, vt à matre non discederet. Hoc vt illa percepit, submisit se quidè humiliter diuinæ voluntati: nec tamen cessabat tortuosus serpens ei ob animi oculos representare natalis soli delicias: & licet eas ratione & voluntate respueret, tamen cum ei essent molestæ & importunæ satanæ vexationes, à matre sibi petijt adhiberi remedium. Et illa, quæ iam eiusmodi tētationes victrix superasset, opportunum filia, carnali adhuc affectione laboranti, remedium apposuit, molestum sanè carni & sanguini, sed quod ipsa quoque Catharina summo perè appeteret. Curauit enim eam aliquoties virgis cædi, donèc omnis illa tentatio instar fumi euauit. Non potuit superbus dæmon tantam ferre humilitatem, sed tanquam ipse esset flagellatus, cum ignominia aufugit.

CAP. VI.

PER id tempus Romanus Pontifex Auinione residebat. Præbuit ea res improbis multis occasionem prædas agendi Romæ, & multa contra fas attentandi, ad eò vt peregrini & tenuiores homines, illorum audacia & importunitate absteriti, non auderent ad promerendas condonationes, quas Indulgentias vocant, atque ad stationes accedere: maximè verò periculum impendebat fœ-

Catharina
Romam
venit.Romæ sacra
inuit loca,Eloquentia
& sapientia
eius.Tentatur à
satana.

minis etate & forma præstanti. Quæ res in causa fuit, vt etiam S. Birgitta Catharinæ filie interdiceret, nè sine multis socijs sacra loca inuiferet. Itaque matre cum suo cõfessario ad stationes & indulgentias abeunte, illa dies non paucos cum suis ancillis hæsit domi. Adest rursus satan, & acerbas in eius animum cœpit cogitationes immittere, tanquam alijs suarum animarum lucra captantibus, ipsa instâr bruti animantis, ab omnibus spiritalibus bonis arceretur. Addebat his, eius cognatos, fratres & sorores in patria cum summa tranquillitate seruire Deo, ipsam verò miseram ducere vitam: præstare igitur, ne in lucem quipem editam fuisse, quàm id genus inertem vitam viuere. Erat hæc in animo sanctæ virginis tentatio vehemēs, adeoque eam mœrore & perturbatione oppleuerat, vt matre illius reuertente, & serio præcipiente, vt tanti mœoris causam ediceret, simpliciter responderet, se loqui non posse. Et certè iam planè instâr mortuæ facies eius expalluerat, oculi transuersi erant: intantum ei molestus erat dæmon, id genus importunissimis ingerendis cogitationibus. Porro nocte proxima in somnis visa sibi est videre torum mundum quasi inflammatum, seq; in medio ignis positam in parua quadam planitie, planeque desperantem ab illis se posse flammis eripi. Tum verò apparentem ipsi beatissimam Mariam virginem his se verbis deprecantem: Adiuua me charissima Domina mea. Illam verò respondentem: Et qua te possum ratione iuuare, quæ tanto patriæ tenèris desiderio, oblita sponsionis tuæ, & neque Deo, neque mihi, neque matri tuæ, neque patri spiritali obediens? Se verò offerentem ad omnia exequenda, quæ iuberet Dei mater: atque tum demùm Dei genitricem dicentem: Obedias igitur matri tuæ & patri spiritali. Expergefacta indè Catharina, matrem cum omni humilitate celeriter adijt, veniam suæ inconstantie petijt, promisitque se deinceps ad mortem vsq; libenter in exilio cum ipsa permanfuram.

CAP. VII.

Volens igitur S. Birgitta eius saluti certius consulere, nè fortassis materna indulgètia remissius ageret, Dominum Petrum confessarium suum, virum sanctissimum & multiplici sancti spiritus munere cumulatum, multis eò rãdem precibus adigit, vt pateretur Catharinam filiam ipsius sibi obedientiam polliceri. Et fecit id tunc Catharina, adeoq; præstitit, quod promiserat, vt nihil omnino absque illius permisso facere vellet. Munita igitur sanctæ obediètiæ virtute, quam non ignorabat nihil non posse promereri apud Deum, spiritalis exercitij militiam accuratius complectitur, & corpori suo subiugando frena castitatis arctius adhibet, nè qua ratione in mortiferæ voluptatis consensum prolabatur. Nam tamen etiam in matrimonio virgo integra permãssit, non poterat tamen non timere atati lubrica, & nè quid hostis versurus fraudis ipsius iuuentuti moliretur. Posuit igitur Deum altissimum refugium suum, illum obnixè deprecans, vt vires suggereret contra insidias inimici. Cumq; sabbato quodam sacram esset sumptura Eucharistiam, ipso sacerdote audiente, ita fere precabatur: Redemptor pijsime, qui hoc corpus de virgine intemerata accepisti, & in cruce atrocissimè distèdi voluisti, obsecro te indigna peccatrix, nè me sinas labi in peccata. Et quia militem egregium in hac vita mortali habui custodè pudoris mei, illo iam vita functo, alium mihi afficere volo sanctum Sebastianum militem cum primis strenuum, & martyrem tuum sanctissimum, eiusque, oro, vt me curè committere digneris. Hæc & alia vt dixit, sacram accepit Eucharistiam: tantaq; precum eius fuit efficacia, vt deinceps à multis periculis non sine miraculo eam constet præseruatam. Vixit autem sub matris cura haud secus atque in monasterio, habuitque confessarium D. Petrum Olauum, cuius salutaribus consilijs promptè se accommodabat. Matris quoq; vitam & mores ob oculos statuebat, didicitq; ab ea certis temporibus tenere se intra silentium, non ignoràs, quot bona ex silentio, quàm innumera mala ex loquacitate nascantur. Si interrogata fuisset, pauca & rationi consentanea respondebat: porro de ijs, quæ pertinent ad implendam Dei voluntatem & ad eius exequenda præcepta, omnibus, præsertim inopibus & peregrinis, humiliter loquebatur, obseruans illud sapientis cuiusdam: Omnis enarratio tua sit in præceptis altissimi. Romæ degens, pauperes & peregrinos humaniter fouebat, permultos è patria eò aduèrantes, tum elemosynis, tum suauis & familiari sermone recreabat, horrans eos ad patientiam & Christi Iesu amorem: crebrò id inculcans, vt assiduè memores essent acerbissimæ passionis eius, & à Dei præceptis nequaquam deflecterent. In ijs vnus erat pauper & peregrinus, quem crebrò ad se accire solebat, prælegens ei aliquid ex sacris euangelijs, siue de vitis Sanctorum, diuina quoque præcepta ei exponens, & ad vitanda septem illa mortifera pec-

Rursus eam tētar hostis.

Viso illius.

Promittit obediētiā cōfessario.

Eius precatio.

Eccle. 19.

Eius humanitas erga pauperes & peregrinos.

cata summoperè illum inuitans. Is postea cū ea reuersus in patriam, in monasterio Vuatitena frater Conuersus, vt vocant, factus, bonam Christo militiam militauit, multa que laude digna de eius sanctitate fratribus referre consuevit.

CAP. VIII.

Cum adhuc Romæ ageret, viuente matre, etiam in ætate iuuenili, putà annos habens nō ampliùs viginti, morum fuit grauitate spectabilis, & sensus canos præ se ferens. Accedebat eò corporis elegantia, quæ omnium oculis eam amabilem reddebat, adeò vt non pauci magnates illam optarent habere coniugem, votumque suum, tum per seipfos, tum per alios ei aperirent, multa eaque amplissima offerrent munera. At illa constanter omnibus respondit, se Christo perpetuam uouisse continentiam, nec uelle mortalis uiri subire torum. Dolebant illi nihil se potuisse blandis efficere pollicitationibus: itaque ad minas & vim inferendam conuertuntur: ponunt insidias in uis publicis, vt eam rapiant vel inuitam. Accidit tum temporis, vt matre eius alij occupata, cum multis nobilibus Romanæ urbis matronis ad S. Sebastianum extra muros, ob condonationes siue indulgentias promerendas se conferret. Et ecce Comes quidam cum magna hominum caterua sese in syluas abdit, & vt certò cognouit Catharinam illac transituram, iubet suos esse paratos ad rapiendam illam. Et illiquidem è suis prouunt latibulis: sed subito offert se illis ceruus, cui capiendò dum acriter intendunt, Catharina cum cæteris matronis celeriter redit ad urbem, eruta instar auis ex insidijs aucupis. Viderat eius & periculum & euasione sancta mater eius in spiritu, reuertentiq; tantam felicitatem gratulabatur. Ex illo tempore non ibat palam ad stationes, sed contenta uisitasse vicinum templum domui suæ, rarò in plateis uideri uoluit. Non tamen extra urbis muros religionis ergò proficisci dubitauit, quoties mater eius, diuinis edocta reuelationibus, id uoluisset. Ità quandoquè instante solennitate S. Laurentij, mater eius dixit illi: Cras, Deo benè uolente, simul ibimus ad S. Laurentium. Cumque illa responderet, uereri se, nè ab illo Comite uis adhibita raperetur, mater dixit: Cōfido in Domino Iesu, nos eius misericordia ab omni periculo immunos fore. Ipsis ergò D. Laurentij ferijs cum se S. Crucis signo munissent, & sanctissimo martyri commendassent, abeunt ad eius ecclesiã. Porro Comes latitabat illic quidem cum suis satellitibus, sed diuinitus cæcitate percussus, tandem ad S. Laurentij adem perductus, prostrauit se coram illis, ueniamque obnixè petēs, promisit se nihil eiusmodi deinceps attentaturum: immò eas pro uiribus defensurum, & modis omnibus eis gratificaturum. Tum uerò illis Dominum pro eo deprecantibus, illic uisum recepit: atq; deinceps multa eas reuerentia multisque beneficijs persecutus est: ipsumque miraculum coram Urbano Romano Pontifice & eius Cardinalibus enarrauit.

CAP. IX.

Multis sanè modis antiquus serpens per sua organa eius Deo consecratam sæpè oppugnauit castitatem. Iussa quodam tempore diuinitus fuit mater eius inuisere Assisium & ecclesiam, quæ de portiuncula dicitur: unã etiam proficisci Dominus uoluit filiam Catharinam, promittens quòd à cunctis infestis demonis machinamentis ipsas eriperet, & in itinere ab omni periculo seruaret immunes. Abeunt igitur Assisium, nec desunt comites. In ipso autè itinere cum die quodam non possent hospitium honestum, nocte impendente, attingere, ad quãdam peruenerunt pauperè cauponulam, & agrè à caupone admissa, inter angustas eius rugarum latebras, ut ab imbribus & niue corpora utcunquè tuerentur, sese condiderunt. Ecce autè nocte media multi eò latrones accurrunt, accendunt ignem, uultus omnia inspiciunt, & capti pulchritudine Catharinæ, obscenos iactant sermones, eiq; uim afferre conuertunt. Quibus tum illa pudica mēs correpta fuerit angoribus, quis explicet? iam omnè aberat humanum præsidium: unū solum supererat, ut precibus Domini misericordiam implorarent. Quod cum facerent sanè deuotè, auditur mox tanquam sonitus aduentantis magni cuiusdam exercitus, itemq; armorum strepitus: tum quoq; uoces clamantium, ut capiantur illi perditii latrones. Quibus illi mirabiliter consternati, aufugiūt, nec ausi fuere ea nocte reuerti. Manè uerò S. Birgitta cum filia & reliquis comitibus susceprum prosequitur iter. Ibi rursus adfunt scelerati homines, ut quod nocte efficere nequiterant, clara luce designarent, suamque explerent libidinem. Et illi quidem uiam ab utraque parte obsederant, sed percussa cæcitate, uidere non potuerunt eum bona in Deum fiducia illac securè transeuntes. Ità ergò, diuina fretæ protectione, Assisium perueniunt, ubi diuinis cum essent recreata consolationibus, Romam reuersæ sunt.

CAP.

In iuuetute morib' maturam se exhibet.

Multi eã conantur sibi adsciscere coniugem.

Comes eam rapurus, fit cæcus, & recipit lumen.

Patitur latrones infestos.

Latrones occidit.

Cernens autem Catharina tam euidentia erga se diuinæ bonitatis indicia, vt præpotenti Deo posset magis magisque placere, virtutum cæterarum fundamentum, putâ sanctam humilitatem, vsque ad eò sectata est, vt non modò sibi ipsi vilesceret, sed vellet etiam ab alijs vilis haberi, & duci pro nihilo. Et quantum eius præclara extarent vitæ merita, nequaquam tamen ab alijs sibi sanctitatem voluit attribui, sed potius nõ alio, quam peccatricis loco haberi. Ab illa verò interna animi summissione proficiscatur exterior illa suâ abiectio, atque humiliatio in verbis & corporis habitu, cunctisq; actionibus. Nec ferre æquo poterat animo, vt ab quoquam laudaretur, laudem omnem suorum rectè factorum illi transcribi volēs, quem sciebat bona omnia in nobis efficere & operari. Charitate quoque in Deum fuit eximia: & vt omittamus eam ab infantia preces Horarias diuæ virginis, septem psalmos, quos penitentiales vocant, multaq; alia quotidie legisse, prius quam se ad dormiendum componeret, diebus singulis horas quatuor continenter impendebat flectendis genibus & tundendo pectori, multisq; fundendis lachrymis in Dominicâ passionis commemoratione, veluti totam se Domino in holo caustum offerēs. Deinde & nocturnis & diurnis fessa laboribus, somno membra fatigata permittit, sed nõ valde diurno. Nam semper admodum manè surgens, redibat ad preces, in silentio quotidianum Deo sacrificium impendēs, nec ante meridiem, nisi vrgeret necessitas, à sanctis occupationibus desistens. Orauit quodam tempore Romæ ante aram S. Iohannis Euangelistæ in æde maiori D. Petri, apparuitq; illi foemina peregrina, alba induta veste, præcincta balteo, albi ferens in capite velamen, & pallio atro operta. Accessit autem celeriter ad illam, salutansq; eam nominatim, supplex rogauit, vt oraret pro anima Noricæ. Sciscitante autē Catharina cuius esset, respondit se Suedam esse, vxoremque fratris eius Caroli obijisse. Tum illa rogauit, vt veniret ad ædes matris suæ. Illa verò ait id sibi nõ licere: porrò breuè ipsas habituras nõ parùm subsidij è patria. nam Noricâ legâsse eis auream capitis sui coronâ, iterumq; repetebat, vt fideliter precarētur pro anima illius: sicq; disparuit. Admirans autē Catharina, rogabat ancillas, quoniam abiisset matrona illa. Responderunt illæ, se quidē audiuisset vocem cum ipsa loquentis, sed neminē vidisse. Stupens igitur indicauit matri suæ, cui oranti reuelatum fuit migrâsse è corpore Gidham vxorē Caroli, eiusq; animam petedæ opis causa, filie apparuisse. Non multò post venit è Suedia Ingeualdus Amundsson, familiaris Catharinæ: qui ei & obitum indicauit Gidham, & coronâ attulit auream, quâ pro more patriæ in capite ferre solebat. erat enim ex nobiliori Noricorū stemmate orta. Fuit autē tanti precij corona illa, vt ad totius anni victū S. Birgittæ & filie Catharinæ, totiq; earū familiæ sufficerit. Solebat verò Catharina Domino preces oblatura, locum secretum expetere, vt posset liberius Domino cor suū effundere.

CAP. XI.

Fuit sanè tanta erga proximos beneuolentia & commiseratione, vt posset ipsa quoque sibi vsurpare illud sancti Iob: Ab infantia mea creuit mecum miseratio, nempe erga inopes & morbis affectos. Solebat enim sanctissima mater eius adhuc tenellam secum ad domos hospitales & nosocomia ducere, & illic ipsa inspectante, miserorū plagas, vulnera & vlcera sine horrore suis manibus deuotè tractare, multa quoque eis conferre beneficia, & optimis sermonibus illos cōsolari: vt filia eius exemplo disceret per omnem ætatē eis similia impedere humanitatis officia. Erant quidem nonnulli, qui reprehenderent piam matrē, quòd teneras filiolas suas ad id genus loca perduceret, veriti nē quid eis aduersi accideret ex fetore: at illa respondit ea causa se id facere, vt discerent filie seruire Christo in morbidis & egenis. Et certè filie eius Catharinæ materna tum dicta, tum exēpla adeò pectus penetrauerant, vt etæga pauperes & afflictos summa afficeretur misericordia, eosq; tū sermonibus, tum beneficijs liberaliter confoueret. Solebat verò etiam clam noctibus matri in duro pavimento cubanti tegmen capitis sui supponere, dolens venerabilē dominā tam duriter se habere. Et quia animi deuotionem vel maximè impediunt mūdi & carnis desideria, ea tanquam virus mortiferum summoperè conata est profligare, & vt posset pro modo suo Christo se conformare, qui cum diues esset, propter nos egenus factus est, & humiliavit semetipsum: paupertatem & abiectiorem viuēdi rationem vtrò completa est: mundiq; calcatis diuitijs, voluptatibus & pompis, immò ipsa quoque propria voluntatis abdicata libertate, alteri se per obedientiam subiecit, & exilium, posthabitis amicorum solatijs, ipsa patria charius habuit, vt posset dilectissimo Domino suo

S. Catharinæ eximia humilitas.

Precibus diuinitatis in-cumbit.

Anima vxoris Caroli apparet ei, & petit pro se orari.

Iob 31. S. Birgittæ pietas erga morbis afflictos.

Praua cupiditates abominatur. 2. Cor. 8.

DE S. CATHARINA VIRGINE ET VIDVA.

383

suo & rebus celestibus animi intentionem liberius affigere. Hanc verò eius voluntariam sui abiectionem munificus ille castarum mentium sponsus Christus Iesus etiam in hac vita in gloriam commuravit. Nam cum aliquando quædam nobiliores Romane matronæ peterent à matre eius, vt permitteret ei cum ipsis animi causa extra muros egredi, idq; ob illarum insignem probitatem mater annueret, vbi ad vinearum macerias ventum fuit, viderentq; matronæ botros vltra macerias propendere, rogabant S. Catharinam, vt illos botros ipsis decerperet. Erat enim pro cæra corporis statura, præter alias egregias vtriusq; hominis dotes, quæ eam cunctis reddebant amabilem. Illa verò studio paupertatis iam manicas habebat attritas & confutas, neque verebatur apud

Viles manice apparent purpureæ.

CAP. XII.

DEcubuit quâdoquæ sancta virgo, matre adhuc Romæ degente. Erat tum graui correpta morbo, petijtq; ab eius matre eam inuisendi copiam quidam nobilis baro, Ludouicus nomine. Erubuit verò familia, quòd vir tantus ad eam in vili lectulo iacentem esset accessurus. Erat is lectulus stramineus; ad caput ceruical exiguum: porrò operimentum vetustum confutum, ac nullius penè precij. Sed Dominus Iesus, qui sua inopia seruorum suorum voluntariam paupertatem maxime illustrè reddidit, non defuit sponsæ suæ. Cum enim potens ille & opulentus vir multis stipatus ad eam accessisset, videbatur ei lectulus illius aureo & purpureo tectus operimento. Stupens igitur dixit famulis suis: Hæ dominæ pauperes ab omnibus putantur, nam sæpe ob res necessarias emendas pecuniam mutuo accipiunt. Præstaret, illas tanti precij purpuram, tantumq; apparatus, què illic vidimus, distrahere, quàm premi inopia. Inter alias virtutes, quarum celebri opinione apud omnes mirificè redolebat, erga domesticos & qui eam iniuria afficerent, sancta virgo egregiâ semper animi patientiam declarabat. Accuratè enim secum perpedit, si quid à nobis benè gestum sit, id faciliè redigi in nihilum, si sit animus patientia destitutus. Vt igitur solèt odores tum latius spargi cum commouentur: ita hæc sancta virgo, iniurijs & persecutionibus infestata, præcipuam exhibebat patientiam: haud aliter quàm qui eam affecissent beneficio, diligens eos, à quibus offensa fuisset. Vtrum autè vera quis sit humilitate præditus, tū potest intelligi, si placidè ferat iniuriâ. Præclarum sanè huius venerabilis virginis patientiæ testimonium reddidit religiosa Deoq; sacrata virgo Margareta Caroli fratris eius filia: quæ cum quinquennio ei in seruiisset, affirmabat se nullam vnquam impatientiæ vocem, immò ne signum quidè cõmoti animi in eos, qui eam læsissent, animaduertere potuisse.

Eius egregia patientia.

CAP. XIII.

ANnis viginti & quinque cum sanctissima matre sua Romæ & quocunquè illa profecta fuisset, permansit: sacra cum illa loca inuisens etiam procùl in diuersis & longinquis regionibus, Dominicumq; adiens sepulcrum in Ierusalem. Feruens Christi amor tantos labores faciliè superauit. Cum essent Hierosolyma, sancta mater eius febre correpta est, quæ etiam illi inhæsit, donèc Romam reuertetur: vbi Christus obitûs eius diem & pleraq; alia ei reuelauit. Et illa quidè sanctissima matrona Romæ defuncta est & humata: sed post quinque septimanas indè recedens filia eius, secum eius sacras reliquias absportauit in Suediam. Interim multæ ad eam accedebant matronæ tum nobiles, tum etiam è plebe, sacras illas reliquias deuotè exosculantes: quas virgo sancta hortabatur, vt posthabitis mundi labentis illecebris ac pompis, celestibus bonis ardentèr inhiarent. Et multi sanè vtriusque sexûs nobiles, eius sermonibus permoti, ad meliorem sese frugem recepère. Venit tandem cum sacro pignore Dantiscum in Prussiam, vbi sanè seueritèr repræhendit peccata Crucigerorum, proposuitq; eis minas terribiles, diuinitûs matri eius reuelatas. Poterat tum dicere cum propheta: Loquebar in testimonijs tuis in conspectu principû, & non confundebat. Stupebant verò illi cum diuina sapientia coniunctam virginis eloquentiam, nec potuit quisquam contradicere vera loquenti. Indè nauigant Suediam versûs, & stella duce, quæ Solis fertur superâsse splendore, meridiè perueniunt ad quendam Suediæ portum, de quo ne cogitarent quidè. Indè solucentes, appellunt ad Ostrogothiæ portû Sudher-

Annis 25. peregrè vixit cum matre.

Obitus S. Margareta.

Psal. 118. 110.

Reuerentia
Suedorum
erga sacras
reliquias.

Sudhercopensem. Vbi eorum aduentus innouit, quem iam multi auidè expectauerant, innumera eis occurrit multitudo nobilium, plebeiorum, clericorū & monachorum, qui illos & sacras reliquias S. Birgittæ, multorumq; aliorum sanctorum, quas matris & filia donauerant Cardinales, regina Neapolitana, barones & nobiles matronæ Romanæ, compluresq; monasticæ vitæ professores, cum præcipua deuotione & gaudio vsque ad monasterium Vuatstenam deduxere. Venerat cum S. Catharina Petrus de Aluastro ordinis Cisterciensis Prior admodum venerabilis. Is à Sudhercopia Vuatstenam vsque in vrbibus & pagis crebrò sermonem habuit ad populum confluentem, exponens eis quàm mira Deus per illam fecisset, quantisque miraculis illustrasset matrem eius sanctissimam Birgittam diuersis in regionibus.

CAP. XIII.

1. Reg. 2.

Lincopen-
sem antisti-
tem ob ieiun-
ia immoder-
ata reueren-
ter admo-
net.

CVM Lincopiã venisset S. Catharina cum sacris reliquijs, Nicolaus sanctæ memoriæ eius vrbis Episcopus obuiam processit, idq; ritu solenni, cum clero & monachis, populo subsequente. Pulsabantur campana, resonabant organa, laudes canebantur Deo, qui est mirabilis in sanctis suis, & glorificat honorificantes se. Vbi ad maiorem ædem ventum est, concione absoluit, Episcopum & canonicos seorsim cõuocat Catharina, sua negocia explicat, & ipsum antistitem cum multa reuerentia de quibusdam ieiunijs immoderatis admonuit. Multo enim tempore ille se incluserat, soli Deo vacans in ieiunijs, vigilijs & precibus, posthàbita cura pastoralis: non quòd laborem detrectaret, sed quòd mala vsque ad eò excreuissent in regno Suediæ, vt citra cleri & ecclesiarum dispendia non posset se murum opponere pro domo Domini. Zelus domus Dei comederat eum, & opprobria exprobrantiũ priuilegijs ecclesiæ ceciderant super cor eius. Sed audito sapienti sanctæ virginis consilio, decreuit æquo ferre animo afflictiones: multumq; deinceps veneratus est eam. Tandem quarta feria intra octauas Petri & Pauli ad Vuadstenensē monasterium S. Catharina peruenit, & cum ingenti gaudio excepta est. Habita deinde collatione cū fratribus, ad sorores siue sanctimoniales ingressa est, cum illis intus permanens. Ab eo autem tempore cepit illis præesse, & regulam Saluatoris, quam apud matrem tot annis didicerat, ipsi suo exemplo declarare: multumq; abhorrebat ab illis omnibus, quæ essent à sancta illarum professione aliena. Inprimis autē detestabatur obreçtationes, quæ alienæ famæ morsus venenatos infigunt. Videbant in ea omnes tũ fratres tũ sorores exempla totius honestatis & sanctimonie: feruorē in diuinis officijs, in rebus duris & aduersis patientiã. Post preces horarias solebat cū vna è sororibus psalteriũ relegere. Euocabat autē modò singulas, modò vniuersas sorores, & ad regulę obseruatiã humanissimè eas incitabat.

Præst mo-
nasterio
Vuatstenens.

CAP. XV.

Miracula
ad reliquias
S. Birgittæ.

POSTEAQUAM reliquie beatissimæ Birgittæ in Vuatstenensē cœnobio repositæ fuere, multis cœperunt coruscare miraculis, permultiq; ex diuersis regionibus eò confluxere, laudantes Dominum in operibus admirandis, quæ per eius merita fiebant. Permouit eares regē & regni proceres, miseruntq; Catharinam, vt Romæ ageret cum Pontifice de S. Birgittæ in diuos relatione. Fecit illa, vt iussa fuit, & Romam veniens, omnium in Romana curia animos negotio huic promouēdo adiectos comperit. Veniebant tum ad eam multi Romani nobiles, eius preces experientes, memores pristinae eius cõuersationis. Erat id temporis extra vrbem vidua quedam nobilis, soror Latini baronis Romani. Ea viuēbat parum honestè: admonitaq; crebrò à fratre suo Latino & viris religiosis, vt castè viuēret, non solum nihil mutata fuit, sed multo etiam magis voluptatibus dedit operam. Aegrè tandem ab ea Latinus impetravit, vt Romæ cum ipso moraretur. Et eò quidem venit cum multo fastu, sed in tantam incidit ægritudinē, vt eius salus à medicis desperaretur. Tum frater eius per seipsum & alios pios homines multum admonēbat illā, vt peccata sua purè confiteretur. Illa animo obdurato semper respondebat, se satis esse cõfessam. Rogauit igitur Latinus S. Catharinam, vt veller miseram adire, & inuitare ad veram confessionem. plurimum enim de eius sanctitate sibi pollicebatur. Illa vt erat ad consolandos ægros semper propensa, nihil detrectauit: venit ad languidam: hortabatur vt integrè cõfiteretur, sed nihil obtinuit. Cernens ergò eius obstinatum animum, orat circumstantes, vt Deo preces offerat pro salute miseræ: moxq; in genua procumbit, Deum rogatur. Et ecce repente è Tiberi perspicuè cernebatur emergere fumus quidam aterimus, figura orbiculari, ingenti mole instar plaustris fœno onusti. Is sursum elatus in aëra, ferebatur pendulus supra aedes, vbi illa decumbebat: tantaq; illic extitere tenebræ, vt alij ab alijs videri non possent.

Orat pro
femina in-
durata, &
illa respicit.

possent. Magno autem impetu è caelo ruens illa fuligine nigrior moles, solo tenus oppressit domum proximam cubiculo, in quo misera iacebat. Ad cuius terribilem horridissimumque fragorem agra ingenti timore correpta, Catharinam ad se vocat, promittitque cum lachrymis se facturam, quicquid illi visum esset. Mox accersitur confessarius, ipsa id summopere, quae prius tota abhorruerat, expetente: factaque diligenter confessione, altero mane sacramentis munita, spiritum efflauit. Quotquot verò illic aderant, fatebantur eam gratiam illi precibus S. Catharinae obtigisse.

CAP. XVI.

Romae matrona quaedam nobilis septem abortus ediderat. Cernens verò se marito ea causa minus gratam, cum iam iterum grauida esset, supplex adiit S. Catharinam, de cuius sanctitate nihil hæsitabat, eique suam exposuit calamitatem. At illa quaedam ei sanctissimæ matris suæ reliquias dedit, admonens, ut usque ad partum illas apud se deferret, promittens etiam se parturienti adfuturam. Vbi pariendi cœpit adesse tempus, matrona ad se illam aduocat. Illa celeriter accurrit, ad-
Matrona septies abortienti viam prolem impetrat.
 voluit nominari. Tota verò vrbe eius rei fama dispersa est, & omnes non vulgaris miraculi loco habuere. Accidit etiam quandoquæ, ut, Catharina Romæ manente, Tiberis tanta existeret inundatio, ut Romani Urbis excidium vereretur. Iam enim pontem Lateranensem & S. Iacobi monasteriū, multa que adiacentia adificia vnda excesserat. Itaque habito consilio, aduolant ad S. Catharinam, orant ut nè grauetur cum ipsis descendere ad insanientem fluuium, suas preces illi oppositura. Illa cum lachrymis negat, se indignam arbitrata. At Romani eam vel inuitam tollunt, & è domo exportatam, sancti-
Tiberis inundatione sistit.
 entibus vndis obijciunt. Mox ut illa aquas pedibus attingit, ea retrorsum abiere, solum aluicum repetentes. Stupent omnes, laudantque immensam creatoris potentiam, qui etiam in vndis mirabilia efficit per sanctos suos. Huic spectaculo aderat sanctæ memoria D. Petrus Prior ordinis Cisterciensis, cuius supra mentio habita est, dixitque familiae S. Catharinae: Memoria retineatis ea, quæ vidistis hodiè. hæc nanque & alia eius miracula & virtutes olim requirentur. Cum autem sancta virgo profecta esset Neapolim, illicque hæreret ob colligenda & conscribenda miracula, quæ per B. Birgittam tam in vita, quam post obitum eius Dominus ibi operatus est, fama sanctitatis eius permota, quaedam magna domina venit ad eam, & cum lachrymis explicauit ei, quemadmodum filia eius, viro orbara, grauissimè infestaretur à demone nocturno, quod quidè ob communem verecundiam nõ esset ausa aperire propinquis, sed ex opinione sanctitatis eius sumpta fiducia, ipsi indicare non dubitasset. His auditis, valde illarum vicem dolebat Catharina, & tacitè secum legens semel salutationem angelicam, ut semper erat solita, cum de rebus spiritualibus consuleretur, saluberrimum eis consilium impertijt. Primò,
Dæmonem muliere abutentem, saluberrimis datis consilijs, profli- gat.
 ut purè sua peccata confiterentur. Aiebat enim, ob peccata in confessione celata, plerunquè id genus illusiones accidere. Deindè, ut nudis pedibus & absque lineis indussis cum omni humilitate continuus octo diebus irent ad templum S. Crucis, & ob reuerentiam passionis Christi, coram imagine ipsius à cruce pendentis legerent septies Dominicanam orationem & angelicam salutationem. Addebat verò, se quoquè, licet indignam, ex commiseratione libenter pro ipsis Dominum rogaturam. Fecerunt illæ domina, ut iussæ erant, & ecce die octauo veniunt ad Catharinam, ingentes Domino gratias agentes, quòd iam liberatæ essent ab illo impuro demone, Catharinae consilij obtemperando. His & id genus alijs magna sanctitatis existimatio conciliata est S. Catharinae non modò Romæ & Neapoli, sed etiam in multis alijs Italiae & Germaniæ regionibus: compluresque afflicti ad eam confugiebant, ut eius precibus à Domino consolationem obtinerent. nec sunt spe frustrati sua.

CAP. XVII.

Expeditis Neapoli, quæ illic exequenda susceperat, Catharina Romam redijt, & vrgebat quidem matris suæ in diuos relatione: sed Pontifice Gregorio XI. moriente, non potuit ita facile rem ad effectum perducere. Itaque totum illud negotium ad Vrbanum VI. Romanum Pontificem deuolutum est. Nouerat is Pontifex Birgittam, & cupiebat, eius sanctitatis conscius, eam sanctorum catalogo adscribere, sed schisma tum recens ortum, multa que alia eius conatus retardabat. Iam quinquennium Catharina Romæ egerat huius rei causa, nõ sine magnis impendijs: sed cum videret ob schisma impendens spem nullam meliorem ostendi, quæcunq; ad impetrandam sanctæ matris suæ canonizationem, ut vocant, facere videbantur, putà vitæ & miracula

Vrbani Pō-
tificis erga
eam bene-
uolentia.

Sanat cōta-
ctu manū
sue hominē
mirē con-
fractum.

Item alte-
rum.

cula eius, cum fide dignis testimonijs conscripta, Romæ reliquit, diuinæ prouidentie rem totam committens: impetrataque à summo Pontifice Regula Saluatoris & priuilegijs quibusdam monasterij Vuarstensis, constituit redire ad suos. Erat tum Romæ Cardinalis Eleazarus, qui à iuuentute sua multum dilexerat S. Birgittam tam uiuentem, quam vita sanctam, quippe qui in vita rectè instituenda eius semper consilijs se accommodauerat. Is Catharinæ quæcunque potuit in eius promouendis negocijs beneficia & auxilia humanissimè præstitit, illius uitæ sanctitate permotus. Romanus quoque Pontifex Urbanus VI. cum cæteris dominis Cardinalibus, singulari quadam beneuolentia eam prosequens, literas Apostolicas ei contulit ad loca omnia, ad quæ esset accessura: adiuncto etiam ei magnæ autoritatis viro, qui per Italiam ad Alpes usque tutò eam deduceret. Eæ literæ effecerunt, ut ab Italia & etiam Germaniæ principibus & ciuitatum magistratibus admodum honorificè exciperetur. Vbi in Prussiam tandem peruentum est, labore & morbo valdè exhausta curru uehebatur. Quidam verò ex eius familia somno correptus, è curru decedit inter equorum pedes: porrò succedentes mox rotæ adeò eius costas attriuerunt, ut vix anhelitum ducere videretur. In currum autem subleuatus, animam Catharinæ multo dolore affecit. Itaque suo more dicebat angelicam saluationem, & leuiter hominis quassatum latus contrectabat. Mox adeò ille restitutus est, ut qui præ doloris acerbitate spirare vix poterat, eodem die lætus discurreret, Christum laudans & S. Catharinam, cuius meritis esset salutem tam celeriter adeptus. Porrò ab eo tempore, quo ab Vrbe discessit, corpore cœpit debilitari: & licet morbus quotidiana caperet incrementa, at nihil ei de animi pietate & deuotione discessit: nec medicorum voluit uti opera, quippe quæ toto pectore cuperet dissolui & esse cum Christo. Deinde in monasterium Vuarstense reuersa, ab octauis Apostolorum Petri & Pauli, usque ad Dominicæ annunciationis solennitatem, varijs continenter exercebatur corporis molestijs. Sed quanto erat corpore infirmior, tanto magis animi virtus & robur auerscebat. Accidit tum, ut quidam ex familia monasterij ab alto ædificio præceps in ligna & lapides decideret, fractisq; dextri lateris ossibus, vix spiritum trahere videretur. Id vbi illa rescivit, ad monasterij ostium descendit, oratione præmissa læsa membra tetigit, doloremque omnem ità repentè depulit, ut æger, membris consolidatis, statim ad laborem reuersus sit, magnificans Deum, qui talem potestatem dedit hominibus.

CAP. XVIII.

Confitetur
quotidiè
annis plu-
rimis.

Reddit spi-
ritum.

Apparet
stella.

Ericus regis
filius portat
eius sacrum
corpus.

Nota rem
miram.

IN dies autem morbo inualescente, beata Catharina crebrò se sacramentorum vsum inuit. Ab eo autem tempore, quo cum matre peregrinationes susceperat, quotidie solita fuit peccata sua corde contriti confiteri: interdum bis ter ve id faciebat. Sciebat enim, Confessionem esse salutem animarum, vitiorum expultricem, virtutum instauratricem, oppugnatricem demonū, & quæ tum os tartari obstruat, tum paradisi portas reseret. Eucharistiam verò in hac extrema ægritudine ob stomachi passionem sumere non audebat: sed quibus poterat deuotionis signis sacrosanctum Christi corpus venerans, leuatis in cælum oculis, & quia lingua non poterat, spiritu Dominum deprecans, adstantibus sororibus, feliciter obdormiuit. Viderunt tum homines quidam religiosi supra domum, in qua corpus eius exanime iacebat, per dies & noctes stellam consistere, donè esset tradita sepultura. Corpore autem ad monumentum allato, stella pariter suo visa est loco moueri, tanquam obsequiū funeri præstitura. Inter Missarum autem solennia, corpore in templo reposito, stella mansit pendula supra feretrum: denique corpore humato, stella euauit. Nec deerant, qui sanctè iurarent vidisse se luminaria mirè radiantia in aëre, quæ ipsum feretrum antecederent, dum ad ecclesiam deportaretur. Ad eius obitum in Vuarstena plurimi conuenere prelati, archiepiscopi, episcopi & abbates ex regnis Suediæ, Daniæ, Noruegiæ & Gotthiæ. Aderat etiam Ericus filius regis Suediæ cum multis principibus, magnatibus & baronibus: ut omittamus inferiorum ordinum clericos & laicos, quorum fuit ingens copia. Sacrum sanctæ virginis corpus exportabat Ericus iam dictus cum regni principibus & proceribus: sed turbis ad contingendum illud certatim irruentibus, ægrè potuit ad sepulcrum deferri. Sepultura officium non sine lachrymis expleuit sanctæ memoriæ Nicolaus Lincopensis antistes, adstantibus illi archiepiscopis, episcopis, abbatibus & multa cleri frequentia. Inter hos erat Tordo episcopus Strengenensis, magna tum eruditione, tum autoritate præditus. Is pro singulari erga illam etiamnum in corpore degentem familiaritate & deuotione, manum eius comprehendit, eius se precibus commendans. Et ecce sensit ille sibi

manum suam fortiter comprimi manu S. Catharinae, ut solet fieri inter illos, qui mutuo sibi fidem dant. Et quidem non parum apud Romanum pontificem eiusque Cardinales & eos, quos curiae officiales vocant, iam olim laborauerat Catharina pro obtinenda illi suae electionis confirmatione, cum ea causa is Romam venisset. Obijt multa veneratione dignissima Catharina in monasterio Vuatstensi anno Christi 1381. XI. Calendas Aprilis, pridie Annuntiationis Dominicae. Ad eius tumulum & sanctam memoriam multa pie petentibus praestantur beneficia, largiente illo, qui in sanctis suis & laudabilis & mirabilis est: cui est honor & gloria in secula seculorum, Amen.

MARTYRIUM SIMONIS INNOCENTISSIMI
PVERI TRIDENTINI, A IVDÆIS CRVDELITER NE-
cati, authore Iohanne Matthia Tiberino.



Iohannes Matthias Tiberinus, liberalium artium & Medicinae Doctor, magnificis Rectoribus, Senatui populoque Brixiano salutem. Rem maximam, qualem a passione Domini ad haec usque tempora, nulla unquam aetas audiuit, ad vos scribo magnifici Rectores, ciuesque praclarissimi: quam nuper his diebus elapsis Dominus noster Iesus Christus, humano benignè misertus generi, tanto tamque horribili scelere stomachatus, tandem produxit in lucem: ut catholica fides nostra, si qua in parte debilis est, fiat tanquam turris fortitudinis, & antiqua Iudaeorum rabies toto ex orbe Christiano deleatur, & de terra viuentium, eorum penitus memoria pereat. Audite, qui regitis populos, inauditum scelus, & pastorum more fidelium vestris populis inuigilate. Expergiscantur habitantes terram, & videant Iudei quam Christianis perniciosi. quales in sinu proprio viperas nutriant. Crudeles Iudaei non solum Christianorum res rabiosa vsurarum fame consumunt, sed in capita nostra perniciemque coniurati, filiorum nostrorum viuo sanguine pascuntur, quos atroci in synagogis suis affligunt supplicio, & instar Christi crudeli funere iugulant.

Nuper in ciuitate Tridentina, quae versus Aquilonem Italiam a Germania, Lauiso flumine interlabente, disternitur: ea in regione, quae ab Athesis ponte recedens, versus castellum a laua protenditur, tres Iudaeorum familiae consedebant, quorum capita fuere Tobias, Angelus & Samuel: apud quem senex quidam * barbatus, Moyses nomine, quem venturi Messiae tempus & horam propheticis spiritu scire decantabant. Hi ea in hebdomade, quam nos Christiani sanctam appellamus, die Martis, duodecimo Calendas Aprilis, anno incarnati Verbi septuagesimo quinto supra millentum quatercentenum, conuenerunt in domum Samuelis, ubi Synagoga & eorum templum, spectandi gratia viuentem vitulum, qui ad eos ea luce de Leuigi pago delatus erat. Et dum inter se plurima vario sermone conferrent, Angelus hanc rabido fudit de pectore vocem: In ista Parasceue & carnes & pisces abundè nobis sunt: vnum tantum nobis deest. Respondit Samuel: Et quid tibi deficit? Tunc coniectis oculis adiuicem taciti omnes intellexerunt, quod de immolando Christiano infante loqueretur, quem in contemptum Domini nostri Iesu Christi mactant atrociter, & exhausto sanguine vscentes in azymis suis, a fetore, quo grauiter olent, Christiano se cruore praeseruant: huncque suum appellent Ioel, id est, lubileum. Sed annuebant cautiùs eloqui oportere propter seruos, qui, ob instantem parasceuen, diuersis impediti ministerijs, nunc huc, nunc illuc discurrebant. Postero autem die, cum omnes in Synagoga conuenissent, consultabant quonam in loco possent illum aptius occidere. Tobias & Angelus in domibus suis earum ob angustiam fieri recusabant, propterea quod exiguo in loco difficile esset a pueris tam vastum facinus abscondere: sed propter rerum omnium commoditatem & amplitudinem loci, meliùs apud Samuelem fore asseuerabant. At ubi sic decreuissent, disputabant quo possent ingenio masculum infantem surripere. Dumque inter se diuersa opinione contenderet, Samuel ad se seruum suum Lazarum iussit accedere. Coram quo statim cum adstisset, Lazare, inquit, si tibi praestat animus Christianum puerum furari, & nobis illum tradere, centum ilico te donabimus Philippeis. Ad quae responsum paucis ita reddidit ille: Res haec, patres venerandi, maximi discriminis est: eam ego penitus retare recusabo. Et confestim exiens de templo, collectis sarcinulis suis, ad alias terras commigravit.

Tobias se
recipit pue-
rū Christianū
num suffi-
raturum.

Die autem Iouis omnes in Synagoga congregati, ad Tobiam dixerunt: Animaduertimus neminem plus votis nostris posse satisfacere, quam te. Versaris enim quotidie cum Christianicis, & penè omnes tibi familiares sunt. Facile potes vnum intercipere: quia nemo, cum ciuitatem obambulas, in te aduertit. Dabimus operam profecto, vt tibi multa bona à nobis semper accedant. Negat Tobias, & periculum in negotio multis assignat rationibus. At illi suis hunc execrationibus adstringunt, & nisi pareat, minantur se illi perpetuò interdicturos Synagoga. Tobias ergò videns omnes in eum conspirasse, & præmium sibi iam fore propositum, auri cæca cupidine captus: Aggrediar, inquit, patres libenter prouinciam hanc. Verum, vt nõstis, pauper sum ego, & ad commodè viuendum ars mea non sufficit. Sunt & plures mihi filioli: eos & me vobis vnice commendo. Responderunt omnes: Adfer puerum huc, nulla enim vnquam erga te nos arguet ingratitude. Tunc ad Samuelem conuersus proditor, inquit: Nulla clauæ postes tui concludantur, vt si mihi quisquam opportunè cõtigerit, intrò possim illum leuiter impellere. Et transactus vespers egressus, cepit totam viciniam solus obambulare: transiensque per viam, quam Fostatium vulgus appellat, sese vsque ad plateam celeriter transfudit. At vbi commodè reperit neminem, flexit iter properè, simul & vestigia retrò obseruata legit.

Simonẽ in-
fantem To-
bias abdu-
cit.

Posteaquàm locum illum attigit, quem Fostatium vocitant incolæ, insignem puerum ante fores patris super ligno sedentem conspexit, nomine Simonem, qui nondum vngintinouem menses natus, adèò formosus erat in cunctis, vt in eo non comprehenderetur, quod iure reprehendi posset. Et accedens, lustrat neminem in puerum aduerte- re. Porrigit digitum Tobias blandus infanti. Speciosus puer, benignus vt erat & facilis, candida manu capit molliter indicem. Procedit, sequiturque puer non passibus æquis. Cumque genitoris sedem pertransisset proditor, rabida dextera pulcherrimam manum prænsat infantis, & nunc illū trahit, & nunc mollia terga pulsans genibus impellit. Tunc respiciens puer, cepit cum lachrymis pios extollere vagitus, & dulce matris inuocare nomen. Exanimatus ilicò proditor, denarium extraxit argenteum, & porrigens infanti, illum blando sermone compefcuit. Posteaquàm ad extremum via peruenit carnifex, omnia ritè collustrans, cerdonem à sinistris respicit consuentem. Ibi exanimatus, ilicò gressum continuit, donèc aliorsum tandem lumina flesteret artifex. Tunc occasionem nactus, celeri gradu viam pertransiens, in domum Samuelis intravit infantem. Hic Samuel, veluti tigris expectans ad sanguinem, corripit puerum, ocyus in suum thalamum sustulit. Præterèò hîc, quanta tunc dracones illi sunt affectu lætitia. Vlutabant stecis faucibus super Christianum sanguinem. Et nè puer, peregrino loco deterritus, clamorem effunderet, alij porrigebant vuas, alij poma, alij res alias, quibus vplurimum infantes delectantur, donèc silente puero, dies se cum nocte coniungeret. Intereà genitrix eius Maria puerum vt vidit abesse, nec solito more apud vicinos illum offenderet, percussò pectore, vnà cum coniuge Andrea, totam per ciuitatem explorabat infantem. Pueri & omnes, è quorum labris sæpè spiritus sanctus eloquitur, illum apud Iudæos inquirendum asserebant. Futurum enim, vt cum rapuissent Iudæi, & in Christianæ fidei opprobrium in cruce suspenderent. Et nisi de medio nox repente viæ abstulisset, ad Iudæos vertissent iter. Vndè collapsis tenebris impulsi, flentes amarè, domum sese receperunt.

Atrocissima
innocentis
paruuli ex-
carnificatio

Tempus erat, quo prima quies humana reficit pectora, atque quiescebant voces hominumque canumque. Tunc crudelis Moyfes vnà cum reliquis atrocissimis Iudæis benignum illum deportantes infantem, ingressi sunt vestibulum, quod cum primis Synagogæ foribus adiungitur: ibique in scamno iuxta caminum residens, puerum suis super genibus excepit. Porro circumfusi omnes, vestem ei ad vmbilicum & cubitos vsque verso ordine detraxerunt, colligentesque, fluentem tuvicam succinxerunt lateri, ita vt à femore vsque ad talos detractis caligis nudaretur: & apprehendens sudarium Samuel, quod eius pendebat à cingulo, colloque circumuoluens comprimebat puerum, nè vagitus effunderet, alij verò manus pedesque continebant. Tunc euaginato Moyfes cultro, summum virgæ perforauit infantis: correptaque forfice, cepit maxillam dextram iuxta mentum dilaniare, & particula carnis abscissa, in parato ibi cratere reposuit. Colligebant adstantes sacrum sanguinem, & alterno ordine forfice porrecta, quilibet sibi frustulum viuæ carnis excindebat. Sic fecerunt omnes primi, donèc vulnus oui rotunditatem multum excederet. Et si quandò cedente laqueo puer gutture perstrepebat, admotis crebrò manibus ad os, illum crudeliter suffocabant.

Scindūt Iu-
dei particu-
las è maxil-
la.

Hoc Moyses ita peracto, dexteram tibiam confestim eleuauit infantis, eamque suis super genibus statuens, aggreditur exteriorem partem, qua inter cauillam & cruris musculum interiacet, similiter eodem ferro conuellere: & capta forfice, vicissim carnem vitam vino cum sanguine lacerabant. Postmodum sequissimus senex ille, tanti sceleris caput, semimortuum erigens infantem, petijt Samuelem a sinistris pueri secum considerare: & vterque sanctissima illius brachia instar crucifixi violenter extendentes, horrabantur reliquos, vt sacrum illud corpus duris acubus infoderet. Collecti ergo omnes circum, incipientes a vertice vsque ad plantas, illum densis ictibus perforabant, dicentes: Tolle Iesse mina esse parichiefelle passusen pegmalen: quod est: Sicut Iesum Deum Christianorum, qui nihil est, trucidemus istum: sic inimici nostri confundantur in aeternum. Iam plusquam per horam miserandus puer terribili durauerat in supplicio, & interdito spiritu collapsis viribus deficiebat, atollens graues oculos in caelum, superos aduocare videbatur in testes. & inclinato capite sanctum Domino reddidit spiritum, Purpureus veluti cum flos succisus aratro, Languescit moriens, lapsoque papauera collo Demisere caput, pluuia cum forte grauantur. Tunc Moyses & omnes reliqui oculos & palmas eleuantes in caelum, egere gratias Deo, quod de Christianis vindictam simul & sacrificium obtulissent: relictoque illic corpore, cum plausu & clamore maximo summa per recta discurrerent, ineffabilem laetitiam se percepisse demonstrarunt. Et descendentes ad cenam, seruis praecipit Samuel, vt sub cadis vinarijs illud occulerent. Timebant enim proclamationes antistitis, & crebrescente in eos magis magisque fama, ne furore populi capti & caesi, ad torturam subito traherentur.

Altero die, qui passionem Domini cunctis in Christum credentibus ad memoriam reuocat, restrictis labentibus in urbem fluuijs, parentes infantis vna cum cohorte praetoria vbiunque quarentes, non inuenerunt eum. Die autem sabbati conuenientes Iudaei in Synagoga, cunctis cernentibus, cadauer super almomor extenderunt. Est enim almomor mensa quadam ante altare, vbi psalmos, antiphonas, hymnosque decantant. Perfectisque orationibus suis, rursus eodem in loco reposuerunt corpus. Tertio vero die, qui sanctum Pascha Christianis attulerat, vt praesenserunt Iudaei omnium penes mentes in eos esse suspensas, inito consilio, libratisque plurimorum opinionibus, dixerunt: Projiciamus corpus istud vestitum in flumen, quod nostra domo subterfluit: & cunctes ad pontificem, dicamus quoniam illud in domum nostram aqua deduxit, & crate ferrea retentum, non potuit vna cum flumine delabi. Talibus enim visis, nemo credet Iudaeos puerum extinxisse. Placuit omnibus sententia: & ascendens ad pontificem proditor, rerum seriem eo, quo fuerat institutum, ordine pandit. Tunc gaudens pontifex, Iohannem de Salis praetorem & Iacobum de Sporo praefectum suae Tridentinae ciuitatis illic, vbi iacebat puer, secum iussit accedere. Et descendentes statim, inuenerunt cadauer in aqua pannis inuolutum: quo protinus extracto, illiusque vuneribus diligenter annotatis, illud in basilica S. Petri collocauerunt: vbi maxima populorum languentiumque confluenta frequentia, multis maximisque in dies miraculis fulget.

Eccè Christiane Iesum inter latrones rursus crucifixum. Eccè quid facerent Iudaei, si inter Christianos haberent imperium. Gloriosus Simon, virgo, martyr & innocens vix ablatatus, & cuius lingua nondum humanum sonabat eloquium, in contemptum nostrae fidei a Iudaeis est extensus in cruce. Audi, qui tam crudele hominum genus tuis in verbis pateris. Iudaei aeterno statuto decreuerunt, vt diuinæ Eucharistiae, beataque Mariae semper virgini quotidie maledicatur: polluta omnia verba peccatum asserentes, praeter illa, quae in contemptum Romanae Ecclesiae vergere dinoscuntur. Item in tertio libro Thalmud (hunc enim codicem praeserunt Iudaei libris Moyli & prophetarum: & vt magis credatur Thalmud, fabulae addunt fabulas, dicentes, quod Deus studeat Thalmud) ibi, inquam, perpetua lege sancitur, vt ter singulis diebus in oratione, quam efficaciore cunctis precibus existimant, omnes Christiani deuoeantur. Hanc etiam orationem stantes iunctis manibus, ad nullam rem mundi intentionem agentes, euomunt, viri Hebraice, mulieres ea lingua, quam a primis annis didicerunt. Solus Leuita eam alta voce decantat, alijs omnibus respondentibus, Amen. Verba orationis sic sonant: Conuersis non sit spes, & omnes repente dispergantur: in matricibus minorentur paruuli, ac amplius non resurgant: & omnes inimici tuae gentis Israel destruantur, & regnum nequitiae Christianorum eradicetur & confundatur. Fac Domine fac, impleas, quod petimus, in diebus nostris velociter: quia tu es Deus benedictus, fugas inimicos

Acubus totum pueri corpus perforatur.

Lugrantur cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis.

S. Pueri corpus multis claret miraculis.

Impiissima Iudaeorum decreta.

Iudaei ter quotidie Christianos execrantur.

micos & destruens impios. Et in secundo Thalmud affirmant, quòd Dominus noster Iesus Christus maxima in inferno tormenta patiat. Non est mirum Christiani, si nos bello, fame, siti, grandine, pruina Christus affligat: si nos populum suum, precioso suo sanguine redemptum, semper ad deteriora labi sustineat. Cum patiamur inter nos regnare inimicos eius, quid quæso hoc est aliud, quàm sacrosancta fide despecta, eius perpetuis hostibus adherere? Natus est Simon, de quo agimus, die Veneris 6. Calend. Decembris, anno à partu virginis salutifero 72. supra millenum quater centenum, ex Andrea & Maria parentibus pauperrimis, D. Iohanne Hinderbach quarto pontifice & domino Tridentino imperante feliciter. Ob quam rem Iudæi omnes à maiore usque ad minorem, in carceribus catenisque conclusi sunt, non inde recessuri prius, quàm debitas pœnas luant. Valet. Tridenti 2. Non. Aprilis, 1475.

Iudæi oēs
in carceres
coniecti.

SANCTI PATRIS NOSTRI ANDREÆ ARCHIEPISCOPI CRETÆ HIERSOLYMITANI, IN ANNUNCIATIONEM SANCTISSIMÆ DOMINÆ NOSTRÆ DEI GENITRICIS ORATIO,
Habetur in Metaphrasæ,

27. Martij.



Hominis
præstantia.

Duēnit hodiē omnium gratia, quæ primam illam execrationem soluit. Pafsim aduēnit, vt omnia gaudio replet. Quomodo autem aduēnit? Non satellitibus, non exercitu angelorum stipata, non ostentans aduentum suum, sed silentium & quietem adhibens, vt lateret principem tenebrarum, & arte sapientiæ serpentem irretiret, draconemq; decipiens, id est, mentem illam Assyriam, quæ in seruitutem suam omnem nobilitatem humanam redegerat, spolia ipsi detraheret. Neque enim infinita eius erga nos misericordia tam præclarū manuum suarum opus, nempe hominē, propter quem cælos condiderat, terram firmauerat, aërem diffuderat, mare extenderat, & omnia, quæ sub adspēctum cadunt, procrearat, affici detrimento sustinuit. Idcirco Deus in terra, Deus è cælo, Deus in hominibus, Deus in Virginis vtero gestatur, qui nusquam concluditur.

Hinc hominis natura lætitiæ ducit exordium, & diuinæ conditionis initium sumit. Hinc multiplices suas à peccato natura diuitias separans, creatori, tanquam sponsa, exornatur. Hinc renouationem suscipit nostra formatio, & senex mundus contractam ex peccato vetustatem deponit. Letetur cælum desupèr, & nubes pluant iustitiam. Stillent montes dulcedinē, & colles exultent: quoniā miserus est Deus populi sui. Hodiē enim mysterium, quod ante secula absconditum fuerat, declaratur: & omnia in Christo perfectionem recipiunt. Hodiē rerum omnium potentia procreatrix, consilium, quod sibi in illis procreādis proposuerat, ad exitum perducit, vt malitiæ principis dolos ab initio excogitatos destruat. Itaque lætantur homines, gaudent angeli, & recreatus in se redit orbis vniuersus. Quæ mens hæc concipere? Quæ lingua explicare? Quæ oratio assequi, aut auris percipere valeat? Merito igitur diem hunc faustum lætumque dicimus, quo nostri generis massam à Deo assumptam celebramus. Ex quo lætitia gessit omnis creatura, & humana natura excitatur.

Materia
gaudiorum
huius diei.

Hodiē lætitiæ nuncius affertur? Dei erga nos benignitatis patēt indicia, mundi totius salus ostenditur. Vndēnam, & à quo, & cui affertur hic nuncius? E cælo & à Deo, & Virgini viro desponsatæ. Quæ nam hæc virgo? Ecquis iste vir? Et quibus nominibus appellantur? Illa quidem Maria, hic autē Ioseph: Ambo ex genere Davidis. Quo internuncio hæc gesta sunt? Et vndē is venit? Archangelo Gabriele, qui ab altissimo missus, rem admirabilem nunciauit. Oportebat enim, vt minister altissimi, ex altissimis in terram proficiscens, maxime omnium admirandum mysterium indicaret. Quod nam mysterium? Dei submissionem, arcanam seruandi generis nostri rationem, absconditum à seculo Diuinæ voluntatis prouidentia que consilium. Sed vbi hæc, & quando, & cuius gratia? In Nazareth ciuitate Galilææ, sexto mense, ex quo Iohannes conceptus fuerat, vt venientem, dum adhuc in vtero gestaretur, nunciaret. Gabriel igitur ab æthereis sedibus ad terrestrem Dei thalamum deuolans, & ad Virginem accedens sine strepitu, virginis partus arcanum significauit.

Hoc inter Deum atque homines reconciliationis mysterium, Dei cum hominibus con-